

BELLESA D'UN TRÀNSIT

per MIQUEL ESTRADÉ

Voldria comentar avui el Trànsit de sant Benet amb les tres lectures de la festa que agafen l'arc sencer de la seva vida, des de la vocació, com Abraham, a la darrera crida, com el Senyor Jesús. Em fixaré en tres mots, un de cada una de les lectures esmentades. El primer, tret de Gn 12,1-4, és *beneir*; hi surt quatre vegades i és el mot amb què sant Gregori juga en presentar-nos el jove Benet: «Fuit vir gratia Benedictus et nomine», una frase que nosaltres traduïm com podem, perquè aquest joc de paraules no és per al català i ens hem d'accontentar dient: «beneït per gràcia i Benet de nom». Com que en aquest context *beneir* no és expressar un desig, sinó proclamar una realitat, sant Gregori ens descriu Benet com un home que Déu ha emplenat de la seva gràcia, que és ple dels seus dons, els quals ell acull, els porta i els encomana, perquè l'home beneït té el poder de beneir. Som beneïts, doncs, en Benet i com Benet beneïm, encara que sigui en to menor.

De la segona lectura (Fl 4,4-9) trio el mot *pau*, que hi surt dos cops i que ens caldrà entendre tenint molt present el substrat lingüístic i cultural de l'Apòstol i veure-hi tot el que el mot hebreu *shalom* amaga. Pau no és, doncs, un pacte que permet una vida tranquil·la, ni és tampoc un temps sense guerra, sinó que designa el benestar de la vida de cada dia, l'estat de l'home que viu en harmonia amb la natura, amb ell mateix, amb els altres, amb Déu. Implica benedicció, repòs, riquesa, salut, vida; un home de pau és un home intacte, complet, acabat, íntegre.

El fragment de l'evangeli de Joan (17,20-26) deixa indecís perquè hom no voldria triar-ne cap, sinó agafar-los tots: *fe, unitat, glòria, conèixer, estimar, amor*. Opto només per un: *amor*, que hi surt una sola vegada, però que en la seva forma verbal *estimar* l'hi trobem cinc cops. No ens hem d'accontentar tampoc amb el mot català d'*amor*, sinó que li hem de donar tot el contingut de l'*àgape*, d'aquell amor que Déu mateix és, un amor que valora, venera, honora.

Hem anat ascendint: *benedicció, pau, amor*; el terme és Déu mateix, perquè, ja ho hem dit, Déu és àgape. Combinant els tres mots, tenim això: «Déu que és amor i Jesucrist que és la nostra pau eren en Benet i l'omplien de benedicció».

Aquests tres mots no són estranys a la santa Regla. La benedicció de l'abat dona un to de realitat seriosa a l'activitat del monjo, el qual, vigilant a no donar mai una pau falsa, ha de mirar de no fer-se enrere si es troba amb cap cosa aspra i dura que hi hagi de ser per al manteniment de la caritat. Tots tres *benedicció, pau, amor*, poden servir de guia per a una lectura aprofundida del capítol 72 de la Regla i per a la pràctica de la vida fins que ens arribi també la darrera crida i el moment del trànsit.

Trànsit és paraula gustosa que en cristià indica el pas d'una vida a una altra. Tot el nostre temps hauria de ser un trànsit entre els dos dies més gratuïts de l'existència: no hem merescut la vida en el naixement, no mereixem la VIDA en el renaixement. De Benet diu Gregori: «dret, a l'oratori, enfortit amb el cos i la sang del Senyor, recolzant els membres afeblits en els braços dels deixebles, amb les mans alçades cap al cel, enmig de paraules de pregària, lliurà l'esperit».

Si *trànsit* és paraula gustosa, *lliurar l'esperit* és expressió bellíssima. De Déu havia rebut Benet el primer alè, font i origen de tota la seva vida, i ara retorna aquesta vida, ja plena, resumida i condensada en un darrer alè. Qui el tingues, un trànsit així! Amb els detalls es fa de més i de menys; l'essencial, essencial també fins a un cert punt!, és morir conscient i amb una fe viva d'anar cap al Pare. El nostre desig és que el trànsit ens sigui consciència de passar d'una vida a l'altra! Tant de bo! I si no tant se val! Tot és gràcia!